

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th St., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 24 New York, 14 Birželio (June) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States.....\$1.00
To Foreign Countries.....\$2.00

All communications should be addressed:
"TEVYNE" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkauskas Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI:

Suvenytose Valstijose.....\$1.00
Kitose viešpatystėse.....\$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:
"TEVYNE" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.

VIENTAINĖ

Lietuviška Aptieka Brooklyn'e, N. Y.

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNORO.

Jau keliolika metų Brooklyne N. Y. pasekmingai gyvuoja LIETUVIŠKA APTIEKA, didžiausia ir geriausiai įtaisyta tarpe visų lietuviškų aptiekų Amerikoje.

LIETUVIŠKA APTIEKA atsižūrėdama į lietuvių reikalavimus, parsigabeno iš Lietuvos didelį transportą įvairiausių žolių šaknų ir kitokių visiems lietuviams labai gerai žinomų vaistų.

LIETUVIŠKA APTIEKA užlaiko sutaisytus savo specialiskumu įvairius naudingiausias naminius vaistus, kaip tai:

Daunoros skilvinės proškos nuo visų vidurinių ligų, kaina \$1.00
Daunoros vaistai nuo galvos skaudėjimo, kaina 10 ir 25 c.
Daunoros vaistai nuo dantų gėlimo, kaina 10 ir 25 c.
Daunoros vaistai nuo kojų nuospaudų, kaina 10 ir 25 c.

LIETUVIŠKA APTIEKA visiems atsišaukiantiems per laiškus duoda teisingus ir sanžiniškus patarimus visokiose ligose.

Lietuviai visokiame reikale kreipkitės į savo Lietuvišką Aptieką
Atsilankykite arba rašykite

VINCAS DAUNORA Aptiekorius
229 Bedford Ave. - Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. P. duodu laivkortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičia šių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus, su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselioms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas
26 Broad St. New Britain, Conn.
Telephone No. 550.

BŪK MANDAGUS!

Nusipirk

ETIKETA

arba

Taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsiėjime su kitais. Ten rasi svirš 300 pamokinių gražaus pastelgimo del visų visokiose atvejuose. Kaina tik 25 centai. Adresuokite:

Mary M. Rice-Herman, 112 E. 19th St., New York, N. Y.

Ar Keliausite i Lietuva?

MES pasitiksime Jumis priebunant i New Yorka ant dipo.

MES dastatiseme Jusu baksus ant laivo.

MES duoseme Jumi nakvine.

MES pastoroseme del Jusu paszporta.

MES palidieseme Jumis ant laivo.

atsiszaukite i

Eastern Transfer Co.

(A. BALTIEJUS, Prezidentas)

128 Cedar Street, NEW YORK, N. Y.

Agentus teipgi užpraszome siusti pasazerius pas mus, o bus kuonu-graziausei aprupinti.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet: nuo 7-9 vakare

TELEPHONAS GREENPOINT 8

Rašykites prie Susiv. L. A.

Prisiųsta redakcijon.

V. G. Korolenko. Makaro Sapnas, Apsaka. Autorizuotas vertimas. Chicago, Ill. "Lietuvos spauda ir lėšomis. 1912 m. 46 pusl.

Laisvoji mintis, N26—27. Turinys: J. Šliupas, —Laisvoji mulioriai ir kitos draugijos Lietuvoje 100 metų atgal; V. K. Račkauskas, —Didieji utopistai, I—Thomas More; H. Percy, Ward, —Katalikų bažnyčia —mirtinas nedraugas Amerikos laisvei; Pagal prof. Garret P. Serviss, —Visata ir jos gyvybė, II; P. Gudas—Kultūros pamatai, 4, 5, 6, 7, 8, 9; Pr. Gudas—Žiaurumas ir pasigailėjimas pas moteris; J. B. S. —Spiritizmas; V. K. Rėk, —gyvenimo atbalsiai: Airijos "Home rule", iš Krymo istorijos; Herceno jubilėjus;—W. T. Stead. Karolio Vairo eilės: Jų sa-

kot...; O, drauge, o, broli mielas!—Mačiau; Bepročio monologas; Motina. Kalėdų Kaukės eilės: Triolettas Audra (Ad. Mickewicz'o sonetas). A. P. Čechov, —Nodėmininkas iš Toledo. Karolis Vairas, —Literatūros Evoliucijos Lapai.

Maleckaitė paliuosuota. Anglijos pavaldinė, Maleckaitė, kuri, kaip buvome rašę, Varšavos teismonteista 4 m. kalėjimo ir ištrėmimui, grįžta Anglijon; Mat, caras "dovanojęs" jai "prasikaltimus" ir įsakęs išsigabenti iš Rossijos rubežiu ir niekad daugiau neatsilankyti.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Cleveland, Ohio. 178 kp. SLA. bus susirinkimas 16 d. birželio svetainėje J. Kapelinsko, prasidės 2-ra val. po pietų. Todėl meldžiami visi nariai susirinkti. Sekr. J. Aukštakalnis.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškios kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.
 Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUŠKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: { 9 iki 11 išryto
 Nuo 3 iki 5 po piet
 7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas:
 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

AKIS IŠAGZAMINUOJU DYKAI

Pritaikant stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

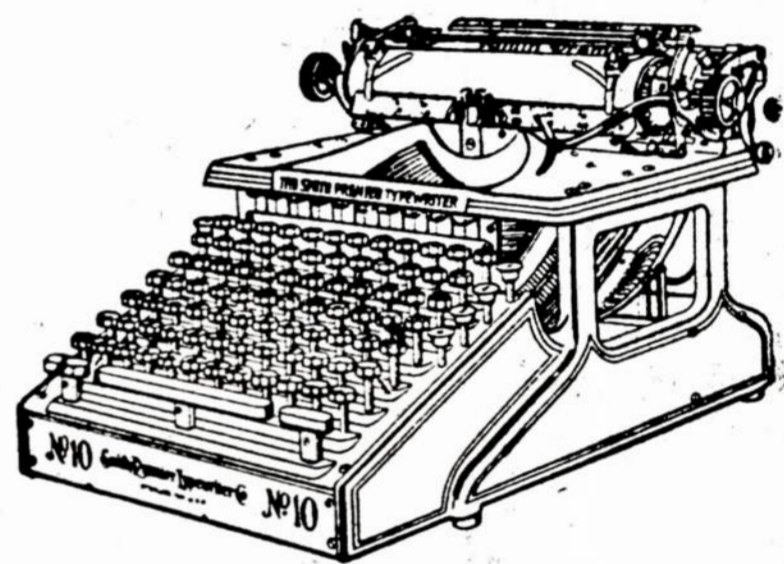
Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
 Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti A st.
 So. Boston, Mass.

Nariams SLA. knygos už pusa kainos.

Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170	40 c.
Diedai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
Girnikas Pašakarnis	25 c.
Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
Polišiškoji ekonomija	25 c.
Pražuvo,	10 c.
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba)	\$1.00
Dirva, pusl. 123, 1898 m., vienas num.	75 c.
"Tėvynės" komp., 1896, 1897, 1898, 1899 m. po 50 c.	
"Tėvynės" kompl., 1909, 1910, 1911 m. po	\$1.00

A. B. STRIMAITIS
 307 W. 30-St. New York, N. Y.

\$3.00

PARANDAVOS

SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA
 VIENAM MENESIUI

\$15.00

PARANDAVOS

SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA
 ŠEŠIEMS MENESIAMS

Parduodama LENGVU IŠMGKEJIMU

Smith Premier Department
 Remington Typewriter Company,
 (Inkorporuota)

325-331 Broadway New York, N.Y.

TEMYKIT!

Tik ką išėjo iš spaudos gražus
 Levo Tolstojaus veikaielis
Nuo Degtinės

2 jų veikmių komedija, vertė V. K. Račk.

Kiekvienas, kas tik ją perskaitys ar pats sau, ar susirinkime, ar kas pastatys ant scenos teatre, ras ten parodyta, koks didelis žmonių priešas ta degtinė! Pasiskubinkit užsirašyti!

Patartina S. L. A. kuopoms rengti teatrus ir tą veikalą pastatyti ant scenos. Kaina 10 c.

Visiems S. L. A. nariams — 5 c.
 Piningus su užsakymais siųskite S. L. A. kningiaus vardu:

A. B. Strimaitis
 307 W. 30-th st. New York, N. Y.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsakamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. **Apleisti auksu ant 20 metų** dubultavi dangteliai—viršai, puikiai išpjaustyti. **Absolutiškai tikras** laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvaramtuotas ant 20 metų.** Ypatinga dovana: mes pasiūšime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. **\$5.75** ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokėkite nei vieno cento.** Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00. Pirkdami nuo kokio besąžiniško parductojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaliku už **DYKA** prie kiekvieno laikrodžio.
Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Iš XXVII Seimo.

Daugelio Seimo delegatų pasidžiaugiama, kad šis, t. y. XXVII Seimas, buvo labai gražus ir rimtas. Beveik į kiekvieną klausimą delegatai žiūrėjo labai rimtai; svarstoma nuosekliai, nutariama ir-gi labai logiškai.

Su svarbesniais nutarimais reikia juogreičiausia su "Tėvynės" skaitytojais pasidalinti. Ši č tat ir paminėsime tulus nutarimus, kurie iš daugelio atžvilgių turi labai svarbią rolę Susivienijimo gyvenime.

Pirmučiausia reikia pasidžiaugti iš to, kad Seimas priėmė naują Konstitucijos projektą, kuris, kaip Seimo nutarta, turės ineiti į galę nuo 1-os d. sausio mėn. 1913 m. Greta su tuo Seimas priėmė ir skyrių pašalpos ligoje; tas naujas mūsų organizacijoje skyrius nutarta įvesti nuo 1 dienos liepos šių metų. Mokestis į tą skyrių palikta kaip ir projekte paduota, t. y. 30c. kas mėnuo.

Sekantis nutarimas,—tai rečiau laikyti Seimai. Į Seimą 36-SLA. kuopa įnešė, kad SLA. Seimai but laikomi kas du metai, nesa tankiai laikomi Seimai padaro daugybę ekspensų ir Susivienijimo kuopoms ir pačiam centrui. Tame klausime Seimas galutinio nuosprendžio neišnešė, bet nutarta pavesti SLA. kuopoms nubalsuoti.

Sekantis klausimas,—tai "Tėvynės" reikalai. Dar antroje sesijoje Seimas išrinko komisiją tam klausimui išaiškinti. Į komisiją inėjo šios ypatos: P. Mikolainis, F. Bradčulis ir St. Tananeviče. Komisija, apskaitliavusi dabartines "Tėvynės" lėšas, padavė Seimui savo projektą, pagal kurį butų galima sumažinti "Tėvynės" leidimo lėšas. Komisijos patarimas likos priimtas.

Pagal komisijos raportą nuo 1 d. liepos š. m. "Tėvynės" formatas bus permaintytas iš dabartinio kningos formato į laikraštinį formatą. Beto, "Tėvynė" bus statoma ne rankomis, o linotype, kas atsieismums pigiau bent 500 dol. per metus.

Permainius formatą, bus permaintyta popiera; čia ir-gi bus sučėdyta suvirš 400 dol. Beto, bus priimami visokie apgarsinimai, nes, jų neimant, mės žmonių neapsaugojam nuo išnaudojimo, o įplaukimą atmetam.

Susivienijimo spaustuvė pasiliks, kaip buvo, ir joje bus laikomas vienas zeceris, kuris turės atlikti SLA. ir kitus pašalinius darbus, taip-gi pridaboti ir tvarkyti "Tėvynės" skaitytojų adresus ir tt. Tokiu budu "Tėvynės" išleidimas turėsias apsimokėti.

Buvo kalbėta ir apie perkėlimą SLA. organo ir centro raštinės iš New Yorko į Wilkes-Barre, Pa. Apsvarsčius klausimą visapusiškai, persitikrinta, jog prie dabartinio piningų stovio nėra galima kalbėti apie perkėlimą tuom tarpu. Mažum šis klausimas bus atnaujintas ateinančiame Seime.

Svarstant mokesčius į Susivienijimo ekspensų fondą, prieita prie supratimo, jog toks skirstymas

mokesčių, kaip buvo pernai ir šimeta, yra nelegališkas o Insurance Departmentų ir Suv. Valstijų nepripažįstamas. Pagal įstatymus "Tėvynė" yra oficiališkas organas, kurį nariai gauna be tam tikros mokesties už organą; organo išleidimas turi buti apmokamas iš abelno fondo, skiriamo organizacijos ekspensams. Beto, pastebėta, jog visi nariai privalo mokėti tan fondan lygią mokesť, nes kitaip darant organizacija gali susilaukti nesmagumų iš Ins. Departmentų ir Suv. Valstijų pačto pusės. Nutarta, kad nuo 1 d. liepos visi nariai turi mokėti po 15c. kas mėnuo, nerokuojuant mokesťes į apsaugos fondą. Tckiu budu senesnieji nariai, įstoję į SLA. dar prieš priėmimą dabartinės konstitucijos, mokės po 28c. kas mėnuo. Sulyginus mokesť, vedimas kningų kuopose ir centre bus lengvesnis, o ir nariams bus lengviau. Tautišky centų nebuvo perdaug; beskirstant, nutarta juos šitaip išdalinti: Kankiniams—\$100.00; Immigrantų reikalams—\$100.00; Aušrai—\$75.00; Višteliui—\$60.00; Paramai \$25.00; Valpar. univ. lietuvių kningynui—\$25.00.

Nebe to, kad Seime nepasirodytų vienas—kitas st: čiai nupeiktinas dalykas. Paminėtina čion kad ir štai kas. Šventakuprių partija užsitarnavo nuo Seir padėkos ir papeikimo. Padėka tai partijai priguli už jos gausią auką, prisiųstą Seimui; o papeikimas—dėlko ji nepagodojo Seimo ir per jį siuntė pajuokos bukietą p. J. Gegužiui. Ką organizacija (SLA) ar jai simpatizuojuantie žmonės gali jausti į p. J. Gegužį—tai negali turėti nieko bendra su visos organizacijos kongresu, t. y. Seimu, kuriame ir p. J. Gegužis buvo veikliu, savo kuopos išrinktu, nariu. Reikėtų atminti, kad SLA. Seimas yra tai labai svarbi organizacijos įstaiga, kurios rimtumo ir svarbos nereikia sudrumsti panašiais vaikiškais darbais.

Seimui išsiskirstant, delegatai sugiedojo, p. Strumskiui skambinant aht pijano, tautišką hymną: "Lietuva, tėvynė mūsų". Visi delegatai išsiskirstė su geriausiais norais ir pasiryžimu vėl budavoti organizaciją ir atitaisyti tas spragas, kurios atsitiko per porą pastarųjų metų.

Buvęsis Delegatas.

Iš visuomenės mokslų srities.

Socijologiškas žvilgsnis į gentę.

(Pagal prof. A. A. Isajevą).

Pagal Darwiną ir Veismaną Šalmejeris bando apibudinti tulas gyvenimo sąlygas, galinčias užlaikyti per ilgus šimtmečius gentkartės visas kuno ir dvasios ypatybes. Aplinkybės, sako jis, negalinčios į trumpą laiką permaintyti žmonių gentkartę. Jaigu mažus vaikus gerai užlaikys, tai jie maž visuomet išaugs į didelius ir stambius žmones; bet-gi tas dar nereikš, jog jų sekančioji gentkartė jau paveldėjo didesnį ugį ir svarumą. Jaigu ir sekančioji gentkartė nori užlaikyti savo tokias pat ypatybes, tai ir ji taip pat priva-

o gyventi ir užsilaikyti, kaip jų tėvai.

Labai abejotinas yra tvirtinimas, buk tulos materijališkos gyvenimo sąlygos gali į trumpą laiką priversti gentkartę prie išsigimimo. Viduriniuose amžiuose augštesnioji kliša dar prasčiau gyveno, negu šiandien darbininkai gyvena; gi priešistoriškoje gadyneje maistas ir guolis dar prastesnis buvo, o bet gi musų gentkartė neišsigimė.

Stumia žmoniją į prapultį įvairios žmonių silpnybės, pav., neregiai, kurčiai ir kitokie, o vis gi paliekantieji savo nelaimingąją gentkartę.

Praeityje, pav., pas karingąsias tautas, tie, kurie išsigelbėdavo ir turėdavo savo šeimynas, turėjo tvirtą valią. Tuomet karės tarnavo žmonių pasirinkimui: išsigelbėdavo ir savo priešus pergalėdavo tik stiprūs ir vikrūs žmonės. Gi šiandien dedasi visai priešingai: silpnesnius į kariuomenę neima. Tokiu būdu jie, namie pasilikę, sudaro šeimyną, o tas reiškia, jog jie turi daug didesnes šeimynas, negu kariuomenėje atsitarnavusieji.

Išmirimas mažų vaikų, ypatingai silpnesniųjų, daug prisideda prie patobulinimo sekančios gentkartės, nes daugiausia išmiršta ligusti vaikai. Dar į didesnį nupuolimą žmoniją stumia vienpusiška labdarība. Vietoje steigti tiems nelaimingiems labdarinigas institucijas, visuomenė daug geriau padarytų, jai daugiau pasirupintų, idant tokių nelaimingų žmonių kuomažiausia pasaulin ateitų. Teisybė, kiekvienas turi tiesą auginti vaikus, bet jaigu tai neša pragaištį, — prasižengiama prieš busiančią gentkartę. O taip gi ne naudai išeina ir nesituokimas augštesniųjų ir inteligentiškesniųjų sluogsnių; jie galėtų išauklėti daug augštesnę savo gentkartę. Bet šiandieną daugiausiai vaikų randame darbininkų šeimynoje. Tiktai augšta kultura gali žmones pakelti ant augštesnio laipsnio. Pagaliaus didelę blėdį neša gėrimas svaiginančių gėrimų.

Silpnesnioji gentkartė didžiai trukdo žmonių besiplėtojimą. Todėl privalome gerbti tik tąją žmonių dalį, kuri daugiausiai neša žmonijai gerų pasekmių.

I. B. Br— as.

Apie nacjonalizmą ir assimiliaciją.

Klausimai nacjonalizmo ir assimiliacijos — klausimai, tiesiog skaudūs ir aštrūs, klausimai, pribrėndę ir reikalaujantie teisingo išrišimo.

Žinome, jog social-dem. tarptautiškamjame kongrese Stutgarte atsisakyta priimti į savo sekciją žydų nacjonal—socialistišką partiją, motyvuojant tuom, jog "nacjonalizmas" priešingas "socializmui". Bet gyvenimas pasirodė galingesnis nei visos teorijos: nacjonalistkas judėjimas vis tik labiau ir labiau plėtojasi. Laukų arabai, pavergtieji albanai, serbai ir čekai, lenkai, Kaukazo gyventojai ir, pagaliaus, lietuviai—pradėjo statyti savo aštrius reikalavimus: lygybės, teisės išguldinėjimo mokyklose prigimtoje kalboje ir tt.

Pirmiausia, negu apibudinsime nuomonę apie nacjonalizmą, reikia sau gerai pasiaiškinti, ką mes suprantame žodyje "nacija". Nacija, mano nuomone, yra viena psicho fiziologiškoji vienata, kurios šešėlis apsiereiškia kalboje, religijoje, gyvenimo būde, charakteriuje ir kt.

Nacijonalistas arba assimiliatorius — draugijos produktas, paveldėjas ir jos auklėtinis.

Todėl, kad žmonija galėtų greičiau tobulinties, kad ji galėtų pasiekti viršunę mokslo ir tiesos, reikia pripazinti tiesą kiekvienai kalbai dėlto, kad galėtų liuosai vystyties nacjonalistkas genijus ir nacjonalistkoji tvermė.

Assimiliatorius gi—dvasiškas saužudys. Atsisako nuo savo nacijos, nuo savo prigimtos kalbos, istorijos ir literatūros. Bet kaip negalima pasislėpti nuo savo šešėlio, taip negalima ir atsisakyti nuo savo nacijos. Assimiliatorius, persistatęs, jog jis atsidavęs žmonijai, pasiganėdina iliuzijomis: jis ne žmonijai tarnauja, bet tik tai galingesniajai nacijai, prie kurios jis priklauso, nesa jis negalėjo iškovoti, atlaikyti tiesos savo nelaimingos motinos, savo žmonių.

(Henrich) Artozostras.

Šeštos Lietuvių Dailės Parodos Turtas.

Skaitytojų žiniai paduodame trumpą surašą dailės veikalų, atsiųstų į gegužės 12 d. Vilniuje atsiųsusią Dailės Parodą.

Kaip paprastai taip ir šiemet Paroda turi du didelių skyrių. Vienas tai liaudies skyrius, kurs šiemet ypač turtingas. Visupirm minėtina čia nepaprasto senumo juosta, užsilaikiusi Poželių giminėje (Kauno gub. Panevėžio pav.) nuo 18 amžiaus pradžios ir turinti mažiausia 185 metus.

Paskui Ukmergės pavieta dvarininkės Venclavicienės senų verpstų rinkinys. Seniausias verpstas padarytas 1774 met.

Visokių kitų gražių juostų, audimų ir siuvimų čia neminėsime, nes jų daug, ir negalima vienu akių užmetimu juos apvertinti ir jų ypatingumas pastebėti.

Taip vadinamą tobulinamą arba inteligentų Dailės skyrių reikia škart į keturias grupas išskaldyti, dailininkai patįs savo šios Parodos kataloge ir gi tokio išskaidymo laikosi.

Visupirm eina čia didžiausioji paveikslų grupą: K. Stabrovskio 7 dideli paveikslai. Jų didžiausis pavadinatas "Bangų apysaka". Kitą, užvardytą "Rudens aukso pasaka", K. Stabrovskis aukoja lioterijai, iš kurios laimėti piningai skiriami Čiurlionies fondu, t. y. Čiurlionies muzikos veikalams leisti.

Laukiama atsiunčiant iš Peterburgo ir vieno Čiurlionies didelio paveikslo, kurs Vilniuje dar nėra buvęs.

Petras Kalpokas, neužmirštinas "Aukso berželių" tepliorius, škart davė išviso 49 paveikslus: tarpe jų yra 19 didesnių. Šiaip, be peizažų, matome

- 4) Sofija Čiurlionienė: "D-ras Vincas Pietaris".
  - 5) A. Janulaitis: "Lietuvos dvarininkų ir žydų santikiai XIX metašimčio pradžioje".
  - 6) Kun. P. Kemešis: "Lietuvos vartotojų draugijos".
  - 7) D-ras P. Avizonis: "Aklybė ir trachoma Lietuvoje".
  - 8) J. Kriščiūnas: "Mutacijos (De Friesco) ir variacijos (Darvino) evoliucijos teorijose ir kokį svarbumą turi tos teorijos agronomijoje".
- Visų kitų inteligentų, kurie norėtų referatus skaityti visuotiname M. Draugijos susirinkime, prašoma veikiaus apie tai duot žinią Draugijon (Vilniaus, Lydos gat. No 7) ir atsiųsti savo referatus arba nors jų konspektus. "L. Ž".

PROTOKOLAS

SLA. XXVII-to Seimo, laikyto nuo 3-čio iki 8-to birželio, 1912 m., Brooklyn, N. Y., Mc.Caddin svetainėje. Berry str.

Sesija II.

- 1). Sesija atidaryta 2:15 po pietų. Peršaukta vardai, į sesiją pasivėlino 41 kp. A. Ramanauskas ir 129 kp. V. Valiukas.
- 2). Pirmsėdis paskyrė į reporterius: 1) Stasys Tananeviče, 2) F. P. Bradchulis ir 3) V. Ambrozevičius. Laiškams skaityti Komisija išrinkta iš P. Mikolainio ir J. Bendoraičio. Toliau slaptu balsavimu išrinkta ištirinėjimui "Tėvynės" reikalų komisija: Stasys Tananeviče su 33 balsais, P. Mikolainis su 37 balsais ir F. P. Bradchulis su 33 balsais.
- 3). Perskaitytas protokolas iš 26-to SLA. seimo, laikyto Baltimore, Md. Skaitant, raportai buvo apleist. Protokolas sutiko su "Tėvynėje" atspausdintu.
- 4). V. K. Račkauskas pakėlė prašimą, idant jam Seimas suteiktų tiesą viešai dalyvauti sesijose su patariamuoju balsu be prašymo delegatų balso. Račkausko prašymas nutarta išpildyti.
- 5). Centrališko pirmsėdžio F. Živatkausko perskaitytas raportas. Raporte kalbama apie organizacijos agitaciją ir jo paneštas lėšas, kurias prašo Seimo, idant atlygintų. Raportas vienbalsiai priimtas.
- 6). Skaitymas Centrališko sekretoriaus raportu. Čia buvo A. B. Strimaitis užklaustas apie mirusius narius, kodėl nebuvo išmokėta jų posmertinės, kokiū budu yra mokama už redakcijos kambarius ir apie SLA. namą; po paaiškinimui raportas buvo vienbalsiai priimtas.
- 7). Šventakuprių Partijos 1-ma kuopa prisiuntė

čia fantazijas ir portretus.

Dailės Draugijos nenuilstančio ir darbštaus pirmininko A. Žmuidzinaičiaus yra 14 paveikslų. Įžymiausiai — Basanavičiaus portretas ir "Vytis virš Milžinkapių".

Adomas Varnas pernai taip laimėjęs iškart parodos lankytojų simpatiją siunčia virš 50 paveikslų. Gaila vien, jog parodos atidarymo dieną bus jų tik mažesnė dalis. Visi A. Varno svarbesnieji paveikslai buvo Poznaniaus parodoje ir sulaikyti dabar Virbaliaus muitinėse. Tečiau tikimasi netrukus juos iš ten atgabenti.

Mackevičius davęs pernai tarp kito ko puikią tikrai gyvą "Čigonės galvelę" atsiuntė 3 paveikslus. Jonas Šileika, Muncheno Dailės Akademijos mokinys, suteikė labai indomius etiudus. Jis yra dalyvavęs antroje Dailės Parodoje, tai jau truputį mūsų visuomenei pažįstamas.

Iš seniau jau mūsų Parodose dalyvavusių (rodo si pirmoje Parodoje) Aleksandras Paliukaitis atsiuntė irgi etiudus. Be tų jau mums pažįstamų dailininkų atsiuntė dar savo darbus du nauju: Justinas Vienožinskis, Krokuvos Akademijos studentas—prigimties etiudus, ir Boleslavas Buiko—akvareles. Po to pirmo didžiausio skyriaus eina antras: Skulptūros skyrius: P. Rimša, visai mūsų visuomenei gerai pažįstamas skulptorius, čia davė du dideliu veikalu: "Kova"—liudna iliustracija liudnos lenkų su lietuvišiais kovos ir "Artojas" jaučių jungu beariąs. Dailininkų-žinovų nuomone "Artojas" puikus, drąsus dailės veikalas. Be to bus dar jo arklys "Pirmoje žoieje" ir jam jau taip priprasti puikus inkrustuoti paveikslėliai.

Peterburgo Dailės Akademijos mokinys Juozas Zikaras davė vieną veikalą, kurį pavadino: "Pavargusi Danaida".

Trečiame grafikos skyriuje matome visų pirm Čiurlionies darbus; paskui P. Rimšos inicijalus iš liaudies motyvų sudarytus ir A. Jaroševičiaus—kurs savo svarbų ir didelį darbą toliau tęsia—vėl kryžių rinkinį.

Ketvirtame skyriuje sutalpinti pritaikomosios dailės darbeliai: čia randame P. Rimšos indus ir Marijos Dailininkaičiūtės—Paliukaitienės iškirpinius iš popieros. "L. Ž."

Iš lietuvių Mokslo Draugijos.

Visuotinis šių metų Mokslo Draugijos susirinkimas prasidės birželio 12 (25) dieną iš ryto.

Sulig šiol prisižadėjo referatus skaityti:

- 1) Vydukas: "Evoliucija ir Tikyba: a) Dabarties sąmonė ir tikyba; b) Evoliucijos laipsniai ir veiksniai, c) Žmogaus pažanga ir jos akstinai; d) pavienis žmogus ir draugija atsižvelgiant į tikybą".
- 2) Kun. M. Gustaitis: "Kun. Antanas Tatare, pirmutis mūsų švietėjas Suvalkų gubernijoje".
- 3) Kun. J. Žiogas: "Narkunų, Radyšių ir Mičiūnų kaimų kapinės".

XXVII Seimui plaktuką Seimo vedėjui. Delegatai ištarė ačiu. Įnešta, kad uždaryti sesiją — patvirtinta ir nubalsuota uždaryti laike 6:10 po pietų. Nutarta susirinkti kaip 9-ios ryte.

Sesija III.

Trečiąją sesiją atidarė Seimo vedėjas Stasys Gegužis, 9:10 val. ryte.

1). Vardašaukis. 41-os kp. A. Ramanauskas pasivėlino į šią sesiją. Pribuvo į 3-čią sesiją du nauji delegatai: M. M. Račiutė-Herman, 126-os kp., New York, N. Y. ir A. Kubilius iš Amsterdam, N. Y.

2). Skaitymas 1-os ir 2-os sesijų protokolo, kuris su tūlais čia-pat padarytais pataisymais likos priimtas.

3). Prašant "Kovos" Redakcijai, suteikta korespondento vieta įgaliotam "Kovos" korespondentui.

4). Perskaityta ir priimta SLA. išdininko raportas. Išdo globėjai raporto išduoti nepribuvo.

5). Skaityta prašymas Drg. D. L. K. Vytauto iš So. Boston, Mass., idant butų išmoketa K. Lazausko posmertinė, kurią jis paskyrė minėtai draugijai. Seimas vienbalsiai atidėjo šį ir kitus posmertinių reikalauose klausimus iki bus svarstoma šitie dalykai.

7). Stovio Komisijos narys J. Bendoraitis pranešė, kad Stovio Komisija nieko nenuveikė, tad ir raporto neturi.

8). Perskaityta ir priimta SLA. Literatiškojo Komiteto raportas.

9). Skaityta Konstitucijos Komisijos raportas. Po diskusijų Konstitucijos Komisijos raportas priimtas su tūlais papildymais, kurie, pagal buvusios Komisijos nario, p. M. M. Račiutės, nurodymu, čia pat ir pataisyta. Nutarta didžiuma 20 balsų prieš 18 išklausti buv. Komisijos nario, Račiutės Herman, pasiaiškinimą. M. M. Račiutė-Herman perskaitė pasiaiškinimą savo veikimo komisijoje. Priimta p. F. P. Bradchulio įnešimas, kad butų pažymėta protokole, jog šitas rankraštis buvo 27-to Seimo išklaustas.

10). Skaitymas laiškų, prisiųstų 27-tam Seimui.

11). Skaitymas laiško "Lietuvių Dailės Draugijos", Vilniuje, su velijimais ir prašymu paremti piningiškai minėtą Draugiją.

12). Pertrauka pietams nuo 12-tos valandos iki 2 ai val. po pietų.

Sesija IV.

4 ta sesija atidaryta 2 a val. po pietų.

1). Po vardašaukiui priimta nauji pasiuntiniai į 27-tą seimą: 27-tos kp. Adolf. Žolynas iš Newark, N. J. ir 20-tos kp. Tamošius Ratkevičius iš Union City, Conn., prisiųstas į vietą K. Kazemėko.

2). SLA. advokatas Lopato kalba apie SLA. reikalus. Jis nurodė, kad: a) SLA. bus užregistruotas New York'o valstijoje, kuomet SLA. turės 500 narių, užsirašiusių po \$1.000 posmertinės;

b) I skyriaus (\$150) nariai negali turėti jokių privilegijų sulig laiko išmokėjimo posmertinės, kaip

tas yra Konst. projekte;

c) Kuomet SLA. bus užregistruotas New York'o valstijoje, tad bus visai lengva tai padaryti kitose valstijose;

d) Apsaugos fondų dalinimas pagal skyrius yra nelegališkas ir, laikui bėgant, SLA. gali turėti iš to daug nesmagumų; patartina laikyties tokios sistemos, kokioje SLA. fondai randasi šiandien.

P-as Lopato atsakinėjo į Seimo narių statomus jam užklausimus:

1-as užklauskimas: ar Mass. valstijos tiesos reikalauja, kad mokestys butų mokamos pagal amžių, ar ne? Atsakymas: — turi mokėti pagal amžių, kuriam į SLA. įsirašė.

2 as kl.: ar pašalpos skyrius nesipriešintų dabartiniams SLA. įstatams? Atsak.: nesipriešintų, tačiau tas fondas negali turėti nieko bendra su dabartiniu fondu.

3 čias kl.: Ar SLA. gali užsiimti kitokiu "bizniu", kaip tai: pardavinėjimu laivakorčių, "real estate" etc.?

Atsak. Negalima; ypač jai SLA. piningai butų tam tikslui vartojami; tačiau galima tai daryti, kaipo atskirai vienutei, ir įplaukas arba pelną visai neparduoti komisijonieriams išduodamose atskaitose.

4 tas kl.: Ar narys gali prigulėti vien prie pašalpos skyriaus, neprigulėdamas prie posmertinių skyriaus?

Ats.: Negalima.

5 as kl.: Ar galima "Tėvynės" redakcijai užsiimti spausdinimu knygų ir jų pardavinėjimu?

Ats. Galima.

Didžiuma balsų Lopatos pranešimas ir paaiškinimai priimta.

3). Išdo globėjo T. Paukščio raportas, prisiųstas Seimui. Raportas priimta, o skaitlinės, iš kurių nebuvo galima jokių informacijų gauti, palikta, kaipo dokumentą.

4). Knygų peržiūrėjimo komisijos raportas. Po perskaitymui raporto, pasirodė, kad Centr. sekretoriaus skaitlinės nesutinka su Centr. kasijerium ant \$17.92 nuošimčiuose. Nesutinka iš tos priežasties, kad sekretorius rokuoja procentus pagal bankuose užvestą metodą, o kasijerius pagal senąją, SLA. praktikuotą. Paaiškinus A. B. Strimaičiui, kad kasijeriaus metoda yra klaidinga, ką ir pastarasis pripažino, — vienbalsiai nutarta ant toliaus abiem prisilaikyti naujos metododos nuošimčiams rokuoti; taipgi išlyginti mažesnę sumą, kuri randasi pas kasijerių, ir pagal seimo nutarimą, kasijerius turės dadėti \$17.92. Centrališkas kasijerius nesutiko su tokiu nubalsavimu ir sakosi, jai busias priverstas užmokėti tuos \$17.92 nuošimčių, tai suskajtysias prabėgusių metų permokėjimus ir paduosias Susivienijimui bilą. Kasijeriaus protestas nebuvo svarstomas.

5). Užklausta p. Lopatto, jai SLA. Seimas nutars laikyti seimus kas du metai ar dabar išrinkti viršininkai galės legališka laikyti savo urėdus iki kitam

seimui, kol nauji bus išrinkti? Atsakyta, kad jie le-gališkumo atžvilgiu galės laikyti savo vietas iki ateinančiam seimui.

6). Skaitytas ir priimtas "Tėvynės" Redakto-rius V. K. Račkausko raportas.

7). Skaityta laiškas iš Lietuvos sulig įsteigimo tautiškos mokyklos. Nutarta tą dalyką priimti ap-svarstymui, priėjus prie naujų sumanymų.

8). Seimo pirmsėdžio vietą užėmė Seimo vice-pirmsėdis p. A. Ramanauskas.

9). Nutarta pertraukti sesiją 10 minučių.

10). Po pertraukai perskaityta ir priimta p. V. Ambrozevičės raportas imigrantų reikaluose.

11). St. Tananeviče užklausė Seimą, ar delega-tas gali išeiti laukan ir per nekurį laiką negrįžti, ne siklausęs pirmsėdžio. Įnešta ir patvirtinta, kad to kis delegatas turi būti pažymėtas protokole. Šioje sesijoje patėmyta, kad taip pasielgė p. Jurgis Gegu-žis, 33 čios kp. iš So. Boston, Mass.

12). Paimta svarstymui SLA. konstitucijos pro-jektas. Nutarta, kad konstitucijos projektą skaitys dvi ypati: viena skaitys projektą, o antra — kuopų pataisymus. Taipgi nutarta pažymėti skaitlių balsų "už" ir "prieš" prie tų paragrafų, sulig kurių kils diskusijos. Seimo sekretorius St. Vitaitis skaito pro-jektą, o V. K. Račkauskas — kuopų pataisymus ir komisijos pastabas.

§ 1 priimtas, kaip projekte yra.

§ 2 " " " " " "

§§ 3 ir 4 priimti.

§ 5 priimtas, kaip Komisijos pataisytas.

§ 6 perdiskusavus, likos priimtas, kaip yra pro-jekte, didžiama 32 balsų prieš 1.

§ 7 priimtas, kaip projekte yra.

§§ 8, 9, 10 ir 11 priimti, kaip projekte yra.

§ 12 perdiskusavus, likos priimta, kaip projekte yra.

§ 13 perdiskusavus, vienbalsiai priimta pagal Komisijos projektą.

§ 14 priimtas su šiais permainymais: vietoje žo-džio "pirmininkas", turi būti p i r m s ė d i s; vietoje žodžio "raštininkas", turi būti s e k r e t o r i u s. Kituose paragrafuose šie žodžiai turi būti permainyti.

§§ 15, 16 ir 17 priimti, kaip projekte yra.

§ 18 priimta, kaip Konst. Komisijos pataisyta.

§§ 19, 20 ir 21 priimti, kaip projekte yra.

Vienbalsiai nutarta dadėti komisijos pataisymą prie § 21.

§ 22 priimtas, kaip projekte yra.

§ 23 priimtas su 36 kp. pataisymu.

§§ 24, 25, 26 ir 27 priimti, kaip projekte yra.

§ 28 priimtas, kaip projekte yra.

§ 29 priimtas, kaip Komisijos pertaisyta ir vietoje "30 d.", turi būti "15 d."

§§ 30, 31, 32, 33 ir 34 priimti, kaip projekte yra.

§ 35 priimta, išbraukus paskutinius žodžius, "kad seimo raštininkas pasiskirtų sau pagalbininką, kurį seimas užtvirtina".

§ 36 priimta, kaip projekte yra.

§ 37 vienbalsiai nutarta išbraukti.

§§ 38, 39, 40, 41, 42 ir 43 priimti, kaip projekte yra.

13). Įnešta iš kuopų įnešimų, kad seimai būtų laikomi kas du metai. Po diskusijų dauguma balsų nutarta atiduoti tas klausimas visuotinam kuopų nu-balsavimui.

IV sesija uždaryta 6 iose po pietų. Nutarta su-sirinkti 9 iose ryte, 5 d. birželio mėn.

Sesija V.

Sesija atidaryta 9 val. išryto.

1). Vardašaukis. Sesijoje nedalyvavo 187-os kp. J. Bendoraitis iš New Philadelphia, Pa.

2). Skaitytas protokolas iš 3 čios ir 4 tos sesijų. 3-čios sesijos protokolas priimta su pataisymu ant ori-ginalo; 4 tos sesijos protokolas nutarta pertaisyti pa-tėmijimus delegatų ir perskaityti savo laike seimui.

3). Perskaitytas straipsnelis iš "The Standard Union", kur patilpo neteisinga žinia apie seimą. Nu-tarta, kad presos komisija parašytų ats kymą į minė-tą laikraštį, pareikalaudama nuo redakcijos išdavimo, kas tą žinią praplatino; tą atsakymą komisija prieš paduosiant turi perskaityti seimui.

4). Skaitymas konstitucijos projekto.

§ 44 priimta su pataisymu: "visi Pildomosios Ta-rybos nariai yra renkami 2-m metam". Balsavimo pasekmės: 31 už, prieš 1, kiti nebalsavo. Taipgi nu-tarta, kad šis nutarimas įeis į galę nuo kitų rinkimų.

§§ 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53 ir 54 priimta, kaip projekte yra.

Pirmsėdžio vietą užėmė A. Ramanauskas.

§§ 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62 ir 63 priimta, kaip projekte yra.

§ 64 po diskusijų nutarta palikti, kaip originale yra.

§§ 65, 66, 67, 68, 69 ir 70 priimta, kaip projekte yra.

5). Įnešta ir paremta, kad konstitucijos skaity-mas būtų pertraukta, — vienbalsiai priimta.

Skaitymas aukų su linkėjimais.

6). Perskaitytas Presos Komiteto parašytas at-sakymas į "The Standard Union"; priimta su dadėji-mu, kad delegatai 27-to SLA. seimo reikalauja netei-singos žinios atšaukimo.

7). Didžiama balsų nutarta sesiją uždaryti nuo 12-tos valandos iki 2 po pietų.

P.S. Atitaisyta klaida: T. Astramskas, 10 kp., pribuvo į 2-ą sesiją. Rašt. E. G. Klūmas.

VI Sesija.

Šeštoji sesija atidaryta 2 val. po pietų.

1. — Vardašaukis. Sesijoje nedalyvavo 187-tos kp. J. Bendoraitis iš New Philadelphia, Pa.

2. — Skaitymas laiškų su linkėjimais ir aukomis.

3. — Skaitymas konstitucijos projekto.

§ 71 priimta, kaip projekte yra.

§ 72 priimta, kaip Kom. pataisyta.

F. Živatkauskas — Prezidentas

P. Mikolainis — Vice-prezidentas

S.
L. A.
Pildomoji
Taryba.

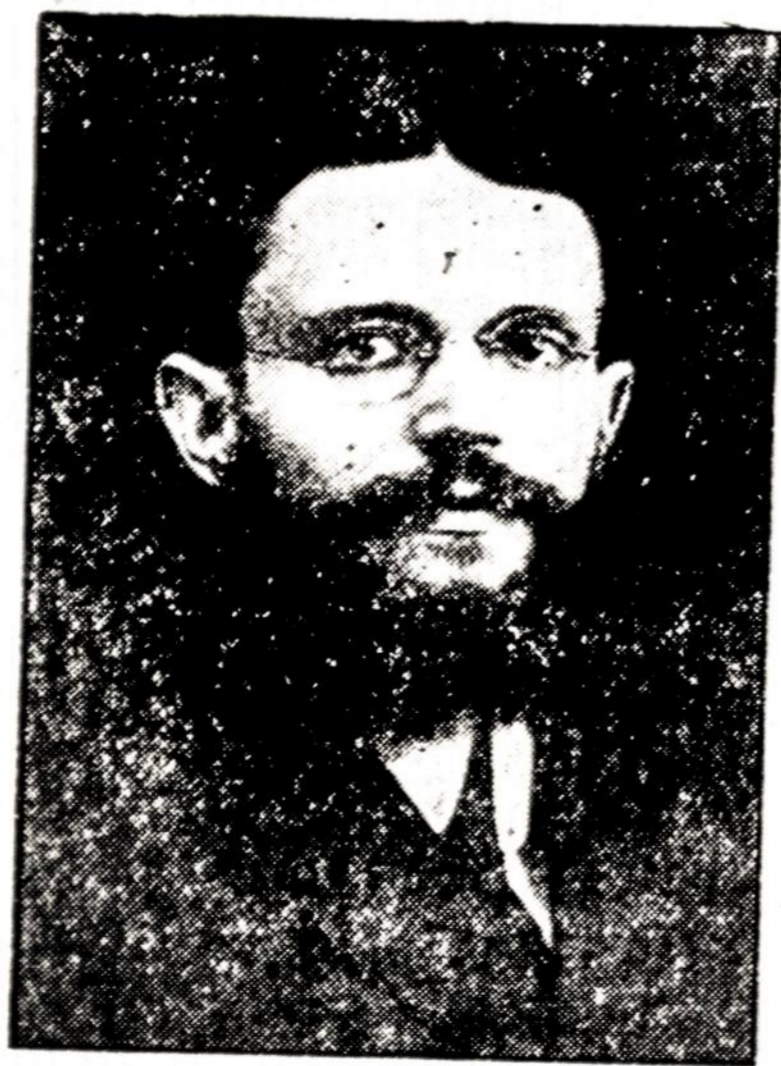
A. B. Serimaitis — Sekretorius

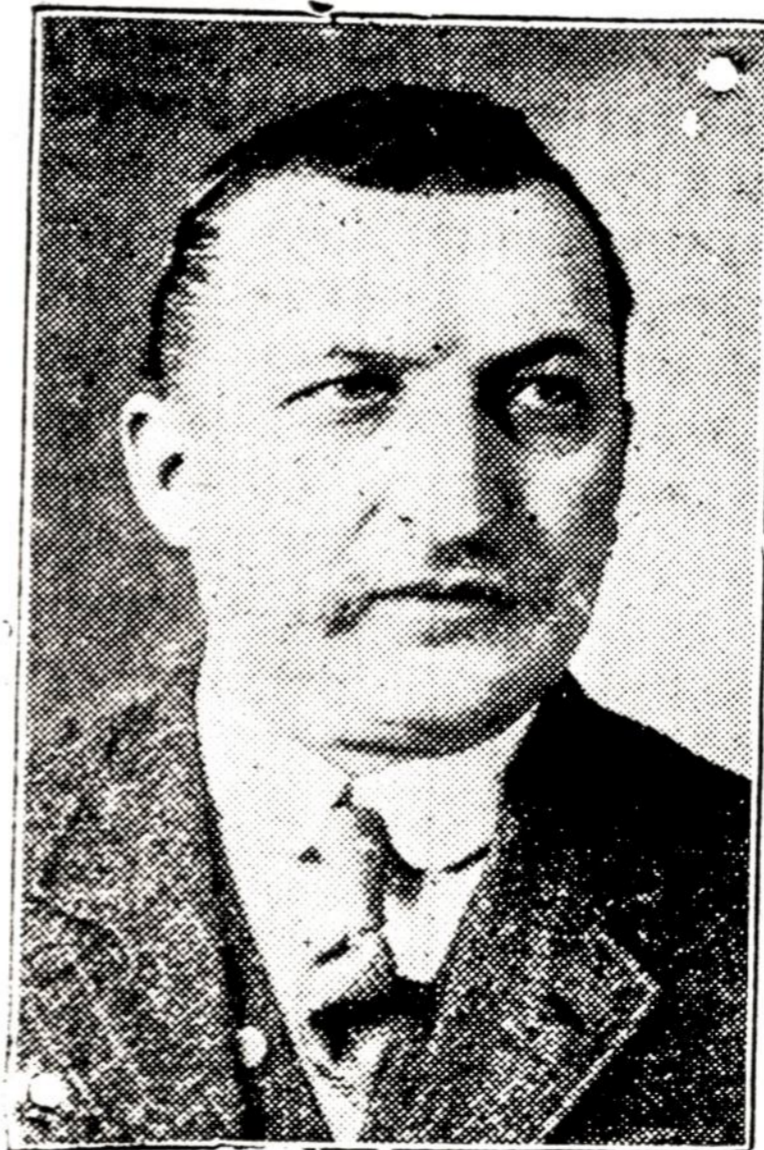
J. Baltrušaitienė — Daktaras-kvotėjas

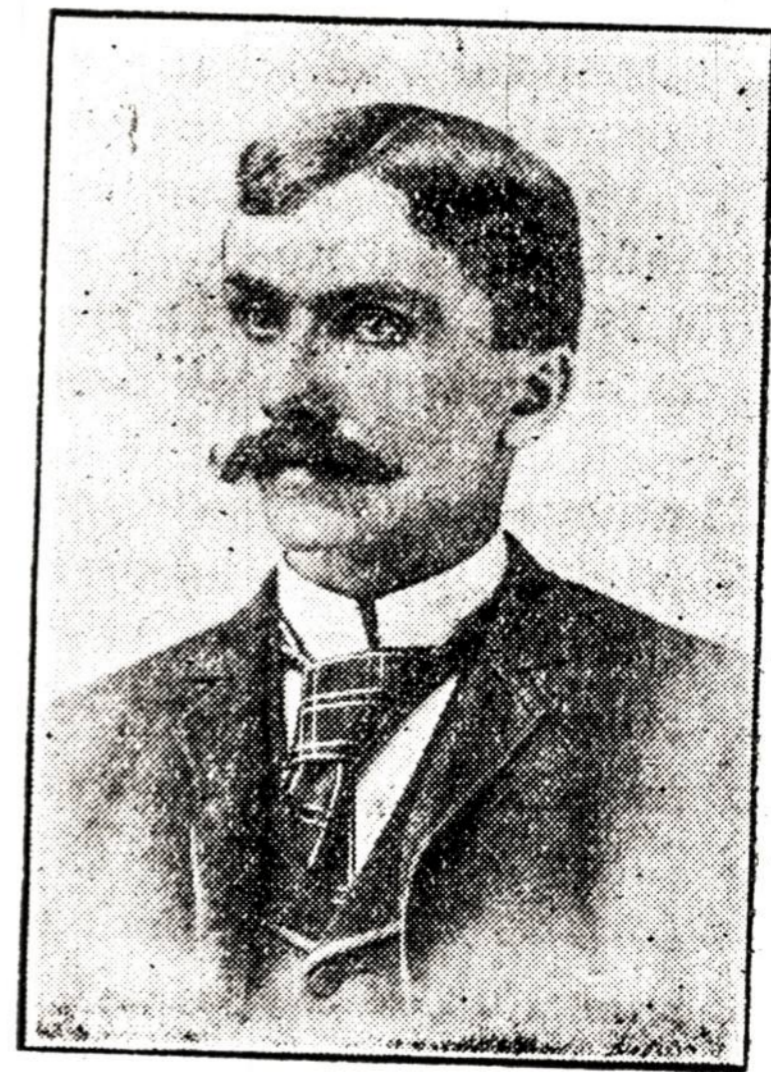
J. Skritulskas — Iždininkas

V. K. Račkauskas — Redaktorius

T. Paukštis — Iždo globėjas

J. J. Paukštis — Iždo globėjas

§§ 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79 ir 80 priimta, kaip projekte yra.

§ 81 priimta su komisijos pataisymu.

§§ 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111 ir 112 priimta, kaip projekte yra.

§ 113 diduma balsų nubalsuota dadėti: "jaigu nebus paskirtas kitas laikas".

§§ 114 ir 115 priimta, kaip projekte yra.

§ 116 26 balsais prieš nieką sutikta su komisijos pataisymu.

§§ 117 ir 118 priimta, kaip projekte yra.

§ 119 priimta; didžiuma balsų nutarta žodžius "35 metų" pakeisti žodžiais "40 metų".

§ 120 priimta, kaip projekte yra.

§ 121 didžiuma 34 balsų prieš 3 priimta Komisijos paduota įstojimo mokesčio lentelė.

§§ 122, 123, 124, 125, 126, 127 ir 128 priimta, kaip projekte yra.

§ 129 priimta, kaip Komisijos pataisyta.

§§ 130 ir 131 priimta, kaip projekte yra.

§ 132 didžiuma 30 balsų prieš 4 nutarta išbraukti.

§§ 133, 134 ir 135 priimta, kaip projekte yra.

Skaitymas III ir IV sesijų protokolo, prirengto spaudai. Priimta su tulais pataisymais.

§§ 136, 137, 138, 139, 140 ir 141 priimta, kaip projekte yra.

§§ 142, 143, 144 ir 145 priimta, kaip komisijos pataisyta.

§ 146 priimtas, kaip projekte yra.

§ 147 — išbraukti; už išbraukimą buvo 27 balsai; prieš — nė vieno balso.

§ 148 priimta su 36-tos kp. pataisymu; didžiuma 24 balsų prieš 4.

§ 149 priimta, išbraukus žodį "legališkai".

§§ 150 ir 151 priimta, kaip projekte yra.

§ 152 didžiuma 19 balsų prieš 2 priimta, kaip kom. pataisyta.

Skaitymas laiškų su linkėjimais ir aukomis. Sesija uždaryta 5:15 val., nutarus susirinkti 9 val. 6-to birželio rytmetį.

VII Sesija.

Sesija atidaryta 9 val. ryto.

1. — Vardašaukis.

2. — Skaitymas V-tos ir VI-tos sesijų protokolo; abiejų sesijų protokolas priimta.

3. — Iššaukimas delegatų, kurie turėjo pristatyti iš savo kuopų mandatus; visi turėjo, apart Šimkuno, kuriam atimta balsas iki gaus mandatą.

4. — Skaitymas konstitucijos projekto.

§ 153 didžiuma 19 prieš 7 bals. nutarta išbraukti.

§ 154 „ 26 „ 1 balsą „ „

§ 155 „ 13 „ 9 balsus „ „

§ 156 priimta, kaip projekte yra.

§ 157 po diskusijų didžiuma 20 balsų prieš nieką nutarta išbraukti žodžius: "iš kurio nors apsaugos

skyrių fondo" ir "to skyriaus, kurio fonde neužtenka pinigų".

§§ 158, 159, 160, 161 ir 162 priimta, kaip projekte yra.

§ 163 didžiuma 20 balsų prieš vieną priimta, kaip kom. pataisyta.

§§ 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175 ir 176 priimta, kaip projekte yra.

§ 177 po diskusijų nutarta permainingti.

5. — Suteikta ant estrados vieta "Tarkos" korespondentui.

6. — Toliau skaitoma konst. projektas.

§ 178 priimta, kaip projekte yra.

§ 179 didžiuma 16 balsų prieš 7 — išbraukti.

§ 180 nutarta pabaudą 10c. išbraukti; likusioji paragrafo dalis priimta, kaip projekte yra.

§ 181 nutarta pabaudą išbraukti.

§§ 182 ir 183 priimta, kaip projekte yra.

§ 184 didžiuma 26 balsų prieš 3 — išbraukta.

§§ 185, 186, 187, 188 ir 189 priimta, kaip projekte yra.

§ 190 priimta su kom. pataisymu.

§§ 191, 192 ir 193 priimta, kaip projekte yra, pataisius zecerišką klaidą paragrafuose, nes du yra 193.

§ 194 priimta su kom. pataisymu.

§§ 195, 196, 197, 198 ir 199 priimta, kaip projekte yra.

§ 200 didžiuma 26 balsų prieš 6 palikta, kaip projekte yra.

§§ 201 ir 202 priimta, kaip projekte yra.

§ 203 didžiuma 22 balsų prieš 2 palikta, kaip yra.

§§ 204, 205, 206, 207 ir 208 priimta, kaip rojekte yra.

§ 209 priimta su kom. pataisymu.

§§ 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219 ir 220 priimta, kaip projekte yra.

§ 221 priimta su pataisymu.

§§ 222 ir 223 priimta, kaip projekte yra.

§ 224 priimta su pataisymu.

§§ 225, 226, 227, 228, 229, 230 ir 231 priimta, kaip projekte yra.

§ 232 priimta su kom. pataisymu.

§§ 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242 ir 243 priimta, kaip projekte yra.

§ 244 priimta, kaip kom. pataisyta.

Pertraukta skaitymas konst. ir perskaityta laiš- kai su velijimais ir aukomis. Aplaikyta nuo 112 kp. iš Kenosha, Wis. dovana — cigarų baksas, kurie iš- dalinta delegatams.

Nutarta paaukuoti kankiniams kas kiek gali.

Antra dovana — bukietas įvairių žolių nuo "Sven- takuprių partijos" Jurgiui Gegužiui.

Sesija pertraukta nuo 12:5 iki 2-jų.

VIII Sesija.

Sesija atidaryta 2-rą val. po pietų.

1. — Vardašaukis.

2. — Skaitymas konst. projekto.

§ 245 palikta, kaip projekte yra su 26 balsais prieš 7.

- § 246 priimta, kaip projekte yra.
- § 247 — po diskusijų su 27 balsais prieš 7 nutarta, kad amžius nebutų aprubežiuotas.
- §§ 248 ir 249 priimta, kaip projekte yra.
- § 250 priimta su pataisymu.
- §§ 251, 252, 253, 254 ir 255 priimta, kaip projekte yra.
- § 256 priimta su kom. pataisymu.
- §§ 257, 258, 259, 260 ir 261 priimta, kaip projekte yra.
- § 262 priimta su pataisymu, kuris atliktas ant originalo.
- § 263 didžiama balsų — išbraukti.
- § 264 priimta, kaip projekte yra.
- § 265 „ „ su komisijos pataisymu.
- §§ 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274 ir 275 priimta, kaip projekte yra.
- §§ 276 ir 277 priimta, kaip projekte yra.
- § 278 priimta su dadėjimu, kuris atliktas ant originalo.
- § 279 priimta, kaip projekte yra.
- Nutarta priimti naujai Komisijos sutaisytas paragrafas.
- Įnešimas patvirtinta, kad §136 tas outų atšauktas ir naujai sutvarkytas ir įnešimas atidėta iki bus svarstomi organo reikalai. Pertrauka 10 minučių.
- Skaitymas kuopų įnešimų.
3. — Nutarta 36 balsais prieš 6, kad tiems Pild. Tarybos nariams, kurie gauna reguliarišką algą, būtų atlyginamos ir busto lėšos.
4. — Nutarta 34 balsais prieš 1, kad už darbą Seimuose niekam nemokėti, išskyrus sekretorių.
5. — Nutarta skyrių pašalpos ligoje įvesti nuo 1 mėnos liepos m., 1912.
6. — Dauguma balsų pakviesta SLA. Prezidentas paaiškinti SLA. istorijos stovį. Paaiškėjus, kad istorija tinka spaudai, nutarta atiduoti rankraštį į spandą.
7. — Išrinkta komisija parašymui rezoliucijos prieš varžymą immigracijos. Į komisiją įėjo: J. Geguzis, K. Liutkus ir V. Ambrozeviče.
8. — Įnešta, kad Prieglaudos Namų fondas būtų padėtas ant "Mortgage" ar į Municipal ar Valdžios Popieras. Klausimas atidėta ant toliaus.
9. — Vienbalsiai nutarta sugražinti su papeikimu "Šventakuprių Partijai" bukieta, siųstą J. Gegužiui per 27-tą SLA. seimą.
10. — Klausimas sulig išvertimo SLA. konstitucijos į anglų kalbą ir pavedimo specialistui advokatai peržiūrėti — vienbalsiai pavesta Pild. Tarybai.
11. — Skaitymas laiškų su linkėjimais ir aukomis.
12. Nutarta, kad P. Tarybos narių persikraustymo lėšos nebutų apmokamos.
13. — Sulig klausimo, kiek turi būti skiriama iš pašalpos skyriaus to skyriaus reikalų vedimui, pavesta Pild. Tarybai iki paaiškės, kiek to skyriaus administracija lėšuos.
14. — Nutarus susirinkti 7 d. birželio 9 v. išryto,

sesija uždaryta 6:30 val. vakare.

IX Sesija.

Sesija atidaryta 9-tą val. išryto.

1. — Vardašaukis. Sesijoje nedalyvavo 165-tos kp. R. Vasiliauskas ir 168-tos kp. T. Laukevičius.
2. — Skaitymas protokolo iš 7-tos ir 8-tos sesijų. VII Sesijos protokolas priimtas, VIII-tos sesijos priimtas su pataisymu.
3. — Gauta paliudijimas nuo 14 tos k. nario A. Šimkuno, kuriam vėl suteikta delegato tiesos.
4. — Perskaityta rezoliucija immigracijos reikale; priimta ir nutarta pasiųsti kam prigulį.
5. — Skaitymo raportą apie "Tėvynės" stovį St. Tananeviče, P. Mikolainis ir F. Bradčulis. Raportas priimtas. "Tėvynės" deficito išvengimui, priimta komisijos propozicijos:
- "Tėvynės" formatą permainyti į paprastą laikraštinių formatą, kas įvyks nuo 1 d. liepos, 1912;
  - Priimti į "Tėvynę" visokius apgarsinimus;
  - "Tėvynė" nuo 1 d. liepos, 1912, bus statoma ant linotype, kas apsieis \$17.00 už vieną numerį;
  - Konstitucijos § 136 priimtas, išbraukus žodžius "organo leidimui".
6. — Suteikta "Tėvynės" redaktoriui p. V. K. Račkauskui 2 savaitės pailsio.
7. — Nutarta didžiama 21 balso prieš 1, 136 par. Konstit. projekto pildyti nuo 1-mos d. liepos m. 1912.
8. — Laiškų skaitymas su linkėjimais ir aukomis.

Sesija pertraukta iki 1:30 val.

X Sesija.

Sesija atidaryta 1:30 po pietų.

1. — Vardašaukis. Sesijoje nedalyvavo 64-tos kp. A. Račinskas ir 165-tos R. Vasiliauskas.
2. — Nutarta išmokėti \$50.00 J. Žemantauskui už persikraustymą iš New York į Waterbury, Conn.
3. — Skaitymas neišmokėtų posmertinių.
- M. Lauraičio, nario 133-čios kp., nutarta posmertinė nemokėti.
  - J. Laukaičio, nario 35 kp., nutarta posmertinė išmokėti tik tai jo broliui.
  - Petro Lazausko dauguma balsų pripažinta išmokėti.
  - Juozui Kuncaičiui, nariui 14 kp., atsišaukus į seimą, kad jam būtų išmokėta posmertinė, dauguma balsų pripažinta išmokėti.
4. — Buvusio red. K. Vidiko bila ant \$15, pasi-likusi dar nuo 26 Seimo, — dauguma balsų atmesta.
5. — Nutarta istoriją leisti per organą, ir padaryti "electro plates", ir pirmos laidos spausdinti 1000 egzempliorių; klausimas apdarymo SLA. istorijos palikta P. Tarybai.
6. — SLA. organizatorių klausimas pavesta P. Tarybai.
7. — Klausimas sulig steigimo Amerikoje mokyklų pavesta Apšvietos Komisijai.
8. — Immigrantų reikaluose nutarta dabartinę

komisiją panaikinti ir prisidėti prie Immigrantų Šelpimo Draugijos.

9. — Skundas 7 tos kp. prieš Centro sekretorių už nelegalią suspendavimą kp. nario. Sekretoriui pasiaiškinus, pasirodė, kad skundas nebuvo pamatuotas.

10. — Perskaityta ir priimta rezoliucija ateivystės klausime.

11. — Nutarta užmokėti \$25 A. B. Strimaičiui už darbą vakarais su komisijomis.

12. — Apskelbta visuotinio balsavimo pasekmės ir užtvirtinta nauja Pildomoji Taryba; SLA. Prezidentu pasilieka F. Živatkauskas, išrinktas 594 balsais; Vice-prezident. pasilieka P. Mikolainis, išrinktas 348 balsais; Izdininku pasilieka J. Skritulskas, išrinktas 518 balsų; Doktoru-Kvotėju pasilieka J. T. Baltrušaitienė, išrinkta 537 balsais; II SLA. Izdo globėjas — J. J. Paukštis, išrinktas 683 balsais.

13. — Išrinkta sekančios komisijos:

a) Įstatų Komisija: F. P. Bradčiulis (adv.) ir S. E. Vitaitis;

b) Finansų Komisija: S. Tananeviče ir K. Vараšius;

c) Kontrolės Komisija: J. Bendoraitis ir A. Ramanauskas;

d) Labdarybės Komisija: T. Ratkevičius ir K. Jurgeliūnas;

e) Apšvietos Komisija: J. Šliupas, M. D. ir L. Šernas;

f) Stovio Komisija: V. K. Račkauskas ir J. Ambroziejus.

14. — Nutarta apmokėti sekančios 27-m Seimui paduotos rokundos:

1) P. Mikolainiui už skaitymą nom. balsų 4.50

2) J. Skritulskui kel. lėšos į 27-tą seimą 4.40

3) S. Jankauskui už tvark. nom. referend. 9.00

4) S. E. Vitaičiui už sekr. 27-m seime 15.00

5) A. Augunui, S. P. Tananevičiui, K. Jurgeliūnui, S. E. Vitaičiui ir J. Bendoraičiui už peržiūrėjimą Centro knygų kiekvienam po 12.00

6) V. Ambrozevičiui lėšos immigrantų reik. 24.00

7) F. Živatkauskui kelionės lėšos 36.00

8) Dr. A. S. Jankauskienei už darbą prie SLA. konstitucijos 19.50

9) P. Mikolainiui už darbą prie SLA. k. 45.70

10) V. Račkauskui už darbą prie SLA. k. 54.00

11) E. G. Klimui už sekr. 27-m seime 15.00

15. — J. Skritulsko paduota rokunda, nedatek lius algos nuo 26 to iki 27-to seimui, — \$310, atmesta.

16. — J. Skritulskui paaiškinus, jog jis nėra padaręs klaidos nuošimčių skaitliavime, ko dėlei nesutinka kningos ant \$17.92, panaikinta pirmtinis tame klausime nutarimas ir įsakyta Centro Sekretoriui išlyginti skaitlines savo kningose su Izdininko kningomis.

17. — Skaitymas prašymų į Seimą:

a) Prašymas "Lietuvių Muzikališkos Bendrovės"

iš Philadelphia, Pa. paskolinti jai \$15.000. Nutarta atsakyti, kad SLA. neturi pinigų skolinimui.

b) "Paramos" padėkavonė už pernai metais paskirtą auką ir "Paramos" atstovės, p. M. Jurgelionienės, prašymas neužmiršti šios draugijos šiais metais.

18. — Tautiški centai paskirstyta sekančiai: a) Kankiniams \$100.00, b) Immigrantų reikalams \$100.00, c) "Aušrai" 75.00, d) Vištaliui 36.16, e) L.D.L. V. U. kningynui 25.00, f) "Paramai" 25.00, g) Vištaliui (likę nuo pernai) 60.00.

19. — Iš prisiųstų moksleiviams aukų \$17.50 Seimas paskyrė "Moksleivių Paskolės Rateliui".

20. — Pasistojimu pagerbta SLA. mirusieji nariai, Seimo rengėjai ir Seimo vedėjai.

21. — Slaptu balsavimu 28 tas SLA. seimas nutarta laikyti Waterbury'je, Conn.

22. — Prieš pat uždarymą 27-to seimo sudainuota lietuvių himnas. Sesija uždaryta 7-sė vakare, 7-ą d. birželio.

Seimo vedėjai:

Pirmsėdis *Stasys Gegužis*,

Vice-pirmsėdis *A. Ramanauskas*,

I Sekretorius *E. Klimas*,

II Sekretorius *S. E. Vitaitis*.

Oscar Wilde.

Lyg ir išminties grudeliai.

Aš interesuojuos tik tuo, kas manęs visai nesilyti.

* * *

Aš galiu patikėti tik netikrumui.

* * *

Kuomet žmonės su manim sutinka, aš matau, jog aš nesmi teisingas.

* * *

Mūsų laimė — vien nelaimė.

* * *

Sieloje yra gyvastis, o kune dvasia.

* * *

Geisme yra logika, o logikoje geismas.

* * *

Kiekvienas užmuša tą, ką myli (lai kiekvienas apie tai dasižino!), — kitas — neapykantos žvilgsniu, kitas švelniu žodžiu; bailys užmuša bučkiu, o kas drąsesnis — kardu.

* * *

Meilėje yra mirtis, o mirtyje meilė.

* * *

Viskam aš galiu išreikšti savo užuojautą, tik ne žmonijos vargui.

* * *
Aš myliu žmones daugiau, negu principus, o žmones be principų labjausia myliu.

* * *
Kariauti aš galiu su visuo kuo, tik ne su pagunda.

* * *
Historiją gali daryti kiekvienas, bet rašyti ją tegali didelis žmogus.

* * *
Pradėkite tarnauti menui, ir karės pačios savaimi išnyks.

* * *
Kur vargas—ten Šventoji Žemė. Širdis tik todėl ir randasi, kad buti suplaišytomis.

* * *
Tiktai kančiose gimsta pasauliai, ir be kančių neužgema nė kudikis, nė žvaigždė.

B.

Solem-Aleichem.

Lengvas pasninkas.

(Versta iš rusiško).

Chaimas Haikinas, šiaip sau žydėlis iš mažo lietuviško miestelio, praparodė tai, ko negalėjo padaryti garsusis daktaras Taneris.

Taneris norėjo prirodyti, jog žmogus gali apsieiti be maisto bėgyje keturiasdešimts dienų, bet išvargo dvidešimts aštuones dienas ir daugiau negalėjo, nors jam davė šaukštelį vandens ir šmotelį ledo ir dabojo jo pulsą. Visa istorija!

Chaimas Haikinas išpasninkavo daugiau, negu keturiasdešimts dienų,—žinoma, ne paeiliui, bet taip, abelnai, šimtą dienų į metus.

Kokie ten šaukšteliai vandens? Kokis ten ledas? Pasninkauti—reiškia negerti, nevalgyti per visas dvidešimts keturias valandas. Ir nėra jokių daktarų, kurie sėdėtų šale ir čiupinėtų pulsą.

Tai kame gi dalykas?

Chaimas Haikinas—neturtingas, apsunckintas didžios šeimos, gyvena iš savo vaikų. Vaikai, didžiama mergaitės, beveik visi dirba gilzų fabrike. Uždirba kas 15 kapeikų, kas 7 kapeikas į dieną, bet ir tai ne kas diena: tai subata, tai šventė, tai streikas; ačiu Dievui, dabar visur, ir mūsų miestelyje, žmonės išėjo į streiką. Ir su tais pinigais reikia apmokėti už drėgną grįžią kokioje landynėje, už tuos pinigus reikia apsilvilti ir apsiauti: drapanų turi visi, bet čeverykai—pora ant dviejų; už tuos pinigus reikia pavalgyti: valgo jie paprastai duoną su česnakais, kartais sriubą, kartais taraną, nuo kurio paskui viskas viduriuose užsidega ir galima kad ir visą naktį gerti. Maistu dalinasi: kiekvienas po šmotelį duonos,

kaip pyragą.

Ak! jau tas maistas!—taip sako Chaimo Haikino moteris; ji serga ir naktimis kostj.—Kad nenuskriausti,—sako Haikinas ir žiuri, kaip vaikai valgo duoną. Jis ir pats noriai suvalgytų ką nors, bet tuokart patįs mažieji, Fradkė ir Beilkė, pasiliks be vakarienės. —Fradkė, Beilkė, štai jums dar duonos.—Fradkė ir Beilkė siekia liesomis juodomis rankutėmis, žiuri tėvui į akis — ar ne juokuoja, ir ima į burną po šmotelį; kada tai mato motina, ji ima rėkti:—vis ēda ir ēda!—Tėvas to negali nepastebėti; jis nori atsakyti, bet tyli; kokią tiesą jis turi kištis, kada jisai čia. Pažeistoji želvė, paskutinis, išskirtas iš visų, niekam nereikalingas.

Kas ir besakyti? Jis ne todėl nieko nedirba, kad nenori, ir ne todėl, kad mano apsieiti ir be darbo, bet todėl, kad neturi darbo,—nėra darbo, ir pertai jis vis čia bastosi.

Visas miestelis skundžiasi bedarbe. Privarė daug žydų, prispaudė juos, kaip silkes bačkoje; jie vargsta, kankina viens kitą. Vis tai vardan gėrovės,—mįslija Chaimas Haikinas, —vis-gi gerai, kad jis nors vaikų turi, kiti ir to neturi.

Blogai, kuomet atsieina ant vaikų atsidėti, ne tai, kad jie, saugok Dieve, jam ką nors gailėtuši... Bet jis pats negali, negali! Jis žino, kaip vaikai dirba visą dieną. Jis žino, kad iš jų spaudžia prakaitą iki paskutiniam lašui, jis žino. Kiekvienas šmotelis duonos—tai lašas jų kraujo, jis siurbia kraują savo vaikų.

—Tetuš, kodėl tu nevalgai? — klausia jo vaikai.

—Šiandien man pasninkas,—atsako Haikinas.

—Vėl pasninkas? Kiek gi yra tų pasninkų?

—Mažiau, negu dienų savaitėje.

Ir Haikinas nemeluoja. Jis tankiai pasninkauja, bet vis gi buva ir tokios dienos, kuomet jis valgo. Ir toji diena, kada Chaimas Haikinas pasninkauja, jam esti skaisčiausi.

Pirmučiausia—tai nuopelnas prieš Dievą: dar dalis rojiškos laimės; antra—jam nei skatikas neišeina, ir jis niekam nei už ką neturi išduoti atskaitos; pagaliaus, nuo jo ir taip niekas to nereikalauja, — ir kam? juk galima ir taip apsieiti!...

Beto, žmogus jautiesi augštesnis už gyvulį.

Gyvulys ēda žėdną dieną, o aš sykį į dvi dieni; žmogus turi stovėti augščiau gyvulio. Ah! jaiгу galima būtų prieiti prie to, kad visai nereiktų valgyti!...

Bet tas prakeiktas pilvas—vargas jam!—kalbėjo Chaimas Haikinas. Ir kuomet jis alkanas, Haikinas ima filosofuoti: pilvas ir paprotys valgyti pagimdo ant svieto visas nelaimes; pilvo dėlei aš—neturtingas, o mano vaikai turi vargti, savo sveikatą ir gyvastį dėti. Kas būtų, jai žmogui nereiktų valgyti?

Ai, ai, ai! tuomet mano vaikai būtų namie, pasibaigtų vargas, pasibaigtų prakaito liejimas, pasibaigtų streikas! Tegul veln's ima fabriką! Tegul veln's atima ir fabrikantą! Tegul atima turtietį, nebėra daugiau beturčių. Išnyks pavydas, išnyks neapykanta, išnyks karės, išnyks kraujo praliejimai!...

Rojus, rojus!...

Taip mano Chaimas Haikinas, įsigilinęs į filosofinę gyvenimo apibudinimą, ir jis gailisi, labai gailisi, kad Dievas sutvėrė žmogų tiek panėšiu gyvuliui.

Toji diena, kurioje Haikinas pasninkauja, jam

yra pati geriausiaji diena, o diena tikrojo pasninko, pav., Bažnyčios Išgriovimo diena, jam,— jis gėdijasi prisipažinti, — tiesiog šventė. Suprantate: ir nieko nevalgo, ir ne gyvulys, ir negeria savo vaikų kraują, ir Dievui malonę sudėjo, ir gerai apverkė dieną išgriovimo bažnyčios.

Kaip gali verkti sotus budamas? Ar-gi sotus gali jausti vargą?

— Ypatingi žmonės!— Skilvis valdo, bijosi pasninko, dalį atiduoda Dievui!—taip sakė Haikinas ir siuntė perkuną ir žaibus tiems, kurie atsiperka nuo pasninko ir meta į bonką tris skatikus.

Visi gerai žino Jeruzolimo bažnyčios sugriovimo paminėjimui sunkų pasninką, ir Chaimas Haikinas to nesupranta.

Ilga diena? užtat naktis trumpesnė. Ore šilta? tai nevaikščiokite, sėdėkite sinagogoje ir melskitės, mokinkitės talmudo.

Yra, ačiū Dievui, ko mokinties.

— Aš jums sakau,—tarė Haikinas,—kad paminėjimui Išgriovimo Bažnyčios pasninkas yra pats, pats geriausias.

Pavyzd., diena pasiaukavimo. Pasakyta: jūs turite kankinti savo kuną! Kodėl? kad didesnį nuopelną apturėti, geresnį metą.

Bažnyčios išgriovimo dienoje nepasakyta: pasninkaukite, o jūs vis-gi pasninkaujate, negalima nepasninkauti tokioje dienoje, ypatingai išgriovimo bažnyčios ir išgelbėjimo žydų?..

Nepasakyta: liekite ašaras toje dienoje, bet-gi teka ašaros, atsiminus, ką esame pralaimėję!..

Gaila, kad tik vienas tokis pasninkas!—sako Haikinas.

— Na, o septynioliktasis Tamuza? — atsiliepi kasžinkas.

— Tik viena diena per metus,—atsakė Haikinas, atsidusėjęs.

— Na, o pasninkas Asfiri?

— Tik vieną sykį,—vėl atsidūsta Haikinas.

— E, reb Chaim, liustingas jau tamsta ant pasninkų, ar maža pasninkų?

— Maža pasninkų, maža,—tarė Haikinas ir prisizadėjo pasninkauti dar vieną dieną anksčiau prieš išgriovimą bažnyčios.

Geras dalykas—dvi dieni pagrečiui išpasninkauti. Užsiganėdinimas!

Užsimiršti visai, kas tai yra pilvas, ar jog reikia valgyti, ir galima atprasti nuo to papročio, sulyginančio žmogų su gyvuliais.

Sunku išbuti tik negėrus. Chaimas Haikinas bando apsieiti be maisto, vienas stiklas vandens į dieną, visą savaitę.

Jūs netikit į mano žodį? Chaimas Haikinas jau toks žmogus, pasakė, tai ir padarys.

Visą savaitę jis nieko nepaėmė į burną ir vilko savo gyvastį tik mažą dalelę priimdamas vandens. Niekas ant jo neatkreipia atidžios, kuomet jo moteris serga.

Vyresnieji vaikai fabrike, mažesnieji dar nieko

nesupranta, jie tik žino, kad jie alkani (o alkani jie visuomet).

— Štai jums dar duonos,—sako Haikinas ir atiduoda jiems savo dalį. Fradkė ir Beilkė siekia liešomis, juodomis rankutėmis ir džiaugiasi.

— Tetuš, tu nevalgai? tarė jam vyresnioji dukterė prie vakarienės,—šiandien, juk, ne pasninkas!

— Saugok Viešpatie, juk aš ir nepasninkauju!—atsakė jai tėvas ir pamįslijo: suviliojau aš juos, lengvai suviliojau, bet ir nepamelavau,—juk, vandenį aš geriu.

Vandens išgerti—tai ne maistas ir ne pasninkas.

O kada atėjo Bažnyčios Išgriovimo diena, Haikinui pasidarė taip gera ir lengva, kaip niekada.

Jis visiškai nenorėjo valgyti; atpenč, jis jautė, kad valgis įstrigo jam į gerklę.

Tai yra gomuryje skvirba, o kojos ir rankos tik dreba; traukia, traukia prie žemės, jiegos pradėjo jį apleisti, ir akys ima temti, ir liudna iki smert, bet fil Ką tai reiškia? visą savaitę pasninkavęs, o čia šmakšt ir nebegalėti ilgiaus bepasninkauti. Ir jis ima savo duonos dalį, pasišaukia Fradkė ir Beilkė ir sako joms patyliai:—vaikai! imkite ir valgykite, tik kad niekas nepamatytų. Vaikai ima, pažvelgdami į silpstantį tėvo veidą ir į jo drebančias rankas. O Haikinas žiuri, kaip vaikai valgo, ir rija seilę, užsidengia akis, atsikelia ir, nesulaukęs vaikų pareinant iš fabriko, pasiima maldakningę ir eina sinagogon, vos tepavilkdamas kojas.

Sinagogoje dar beveik nieko nėra. Jis išsirenka sau vietą palei sakyklą, prie apversto suolo, gauna šmotgalį žvakės ir įkiša statinėn, paskui atsikreipia altoriun ir atsiskleidžia kningą:

“Raudok, Sione ir visi miestai”... Ir jis užsimerkia ir mato Sioną... moteris juodais rubais, juoda skarelė ant akių, vaitoja, verkia savo vaikų, žustančių kas diena kituose kraštuose už svetimas nuodėmes...

Nejaugi, neklausęs, paliksi, Sione,

Varguolius savo apleistus visų?

Štai garbę Tau nešu at'duot' jų.

Tačiaus, jau dingo Tavo malonė!...

Ir jis, žvilgterėjęs per apdulėjusius langus, mato škaistų kilančios saulės spindulį. Nors jis ir užsimerkia, bet vis-gi mato tą spindulėlį, — ir ne tik spindulėlį, bet ir visą saulę, skaisčią, šviesią saulę, kurią niekas negali pamatyti, niekas, tiktai jis vienas.

Chaimas Haikinas žiuri į ją ir mato. Už ką toki malonė?

Turi buti, už tai, kad jis atsizadėjo šios pasaulės ir jos visų gerybių?

Ir jam gera... ir lengva, jis viską dabar gali pakelti, pasninkas jam bus lengvas...

Ar žinote? Jam šiandien bus lengvas, lengvas pasninkas!

Ir Chaimas Haikinas vėl užsimerkia ir pastebi ypatingus dalykus, nepaprastus, nematytus.

Angelai skrėja, jis žiuri į juos ir pamato savo vaikelius, jis nori jiems ką-tai pasakyti ir negali kalbėti...

Jis nori prieš juos pasiteisinti; jis nekaltas...

Nekaltas! Ar jis valgė? Ar jis kaltas, kad į vieną vietą tiek žydų priėjo, smaugia vienas kitą, slėgia, miršta iš bado?..

Kuo jis kaltas, jai žmogui reikalingas kito prakaitas, jai žmonės dar nepriėjo prie to, kad nepersėkiuoti vienas kito, nevaryti viens kitą, kaip kad arklius varoma darban?

Dar ir arklio gaila: Dievo sutvėrimas, gaila visų gyvulių.

Haikinas praveria akis, ir viskas, viskas taip šviečia, taip lengva, viskas supasi, kaip per miglą, ir jis jaučia, kad kas-tai apleidžia jo kuną, kas-tai šliaužia iš vidaus, šliaužia, kaip ukas, ir atsiskiria nuo jo, ir jam taip lengva, lengva. Jis giliai atsidūsta, ir jau nieko daugiau nebejaučia. O! jam lengva pasninkauti!

Kuomet sinagogos tarnas Ber'is, rudas žydotis, storumis lupomis, įėjo sinagogon su išplyšusiomis pančekų kulnimis ir pamatė Haikiną besėdinti su nusvirusia galva ir išverstom akim; jam tai nepatiko. Jis manė, kad Haikinas miega, tad ir pradėjo niurzgėti: "Koks begėdis... biskutį prigulo... grafas Poškevičius taip neišdrįstų padaryti!.. Gerai, matyti, užsikando... Reb Chaim, prašau! Ei, reb Chaim!"

Chaimas Haikinas negirdėjo.

Paskutinieji saulės spinduliai krito ant ramaus Chaimo Haikino veido, ant jo blizgančių juodų plaukų ir juodas tankias blakstienas su pusiau užmerktom, gerom, alkanom akim, apšviečiančiom išbalusį, numirusį, amžinai alkaną veidą.

Ar žinote? Chaimui Haikinui buvo lengvas, lengvas pasninkas!..

Vertė I. B. Br—as.

Iš Prūsų Lietuvos.

Naujos draugijos. Prūsų lietuviai pradeda, nors išlėto, bet vis daugiau ir daugiau busti. Ypač pažymėtinas tas smagus apsišaukimas, kad Prūsų lietuvių jaunimas pradeda atgyti. Taip antai vis platesnę darbo dirvą užgriebia Katyčių jaunimo švietimo draugija "Vainikas". Be to, dygsta dar naujų draugijų. Šiomis dienomis, kaip praneša "Birutė", susidariusi dar dvi lietuvių jaunimo draugiji Prūsų Lietuvoje. Viena—"Ruta" Pogėgluose ir tokia pat jaunimo draugija Lankupiuose, Klaipėdos valsčiaus. Abi tiedvi draugiji pastačiusi savo tikslu šviesti jaunimą ir žadinti jame lietuvių tautos dvasią. Be to, Lankupių draugija rupjiantis rinkti lietuvių senovės daigtus ir tokiu būdu saugoti nuo išnykimo lietuvių dailę. Draugijos pasirinkusios savo laikraščiais "Birurę" ir "Apžvalgą". Prie Lankupių draugijos prisidėję pirmą dieną 52 nariu, kurių tarpe 28 lietuvaitės. Draugijos taisybiančios paskaitas ir t. t. Pogėgių "Ruta" pirmajam savo susirinkimui paruošusi dvi paskaiti: 1) Apie lietuvių tautos atgijimą; 2) Lietuvių poezijos žiedai.

Prūsų lietuvių skaičius. Pagal paskutinės Vokietijos gyventojų 1910 m. sąrašo statistikos, lietuvių Prūsų Lietuvoje yra 96,567 žmonės 83-jose vietose, (parapijose). Tokiuo būdu į paskutinius 5 metus, pagal valdiškų suskaičymų, Prūsų lietuvių skaičius susimąžino beveik 12 tukst. (1905 m. suskaičiau 180,919 žm. 85 parapijose). Smulkesnių skaitlinių da nesuspėjau sutvarkyti, bet iš padarytos lietuvių skaitliaus lentelės pastebėjau tik 18 vietų, kur lietuvių skaitlius siekia (arba viršija) 50% tos vietos visų gyventojų skaitliaus, kitur gi visur yra mažiau kai 50%, kai kur tartum juokui tarp 3—5 tukst. gyventojų yra 5—15 lietuvių, o vienoj vietoj net 2! Kaikuriuose vietose per pastaruosius 5 metus lietuvių skaitlius nupuolęs daugiau kai 50%, o yra net vietų, kur nupuolė net 95%! Pasididino lietuvių skaičius (ir tai gana mažai) tik Klaipėdoj, Tilžėj, Pačiečiuos ir Vilkiškiuos.

Tiek tuotarpu žinių iš Prūsų lietuvių statistikos. "V".

Italų spauda apie lietuvius.

Einantis Milano mieste savaitinis laikraštis "Il Mondo Artistico" savo No 19-20, nuo 21 balandžio š. m., įdėjo Arturo Franci'o straipsnį: "Canti lituani" lietuvių dainos).

Italija ir Lietuva—koks kontrastas! Kaip skiriasi šiaurės padangė nuo pietinės, taip skirties turi, be abejonės; ir Lietuva nuo Italijos: ir prigimties išvaizda, ir žmonių būdu.

Italai kitaip, karščiau, nei lietuviai, jaučia ir staigiau savo jausmų apreiškia. Jie kitaip ir dainuoja!

Italų ir lietuvių dainų melodijų kontraktas turėjo, be abejonės, pulti ir mūsų autoriui, kaipo italui, pirmiausia į akis. Tą kontrastą jis ir pabrėžia. Pabrėžia jis ir mūsų melodijų primitiviškumą bei jų gimi niškumą su mūsų šiaurės kaimynais: švedais, norve gais ir suomiais. Nepalieka nepažymėjęs ir dainų melancholijos bei monotonijos, kaip lygiu būdu ir apsi reiškiančios dainose lietuvių resignacijos, pasidavi mo augštesniam jam likimui.

Bet visai kitokio jau pobūdžio esančios patrioti nės lietuvių dainos, kuriose lietuvis iš avinėlio tam pašliutu: "I'agnello divien leonel!"

Tik tokios dainos, sako autorius, tegali turbut Lietuvoje vos niuniuojamos būti, dainuoti jas lietu viai tegalį nebent Amerikoje.

Ir prie tos progos mini autorius įsteigtąją anuo met Amerikoje pirmąją lietuvių konservatoriją ir gana prielankiai atsiliepia apie mūsų Miką Petraucką ir jo veikalus: "Šienapiutę" ir "Birutę".

J. Bs.

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas.

Brooklyn, N. Y.

"Birutė" ir "Adomas ir Jieva". Scenos mylėtojai papuošė 27-tą SLA. Seimą (8VI) dviem puikiais veikalais, kurie kuopuikiausiai nusidavė sulošti; rods galima būtų šis tas mūsų mėgėjams patėmyti, bet tai palikime kitam žygiui. Sim. Daukanto Dram. Dr. ja (83 SLA. kuopa) 5 d. šio mėnesio statė ant scenos "Živilę". Žmonių buvo pilnutėlė salė.

Panedėlyje (3VI) ir pėtnyčioje (7VI) surengta prakalbos. Pirmosios — apie SLA., o antrosios — apie TMD. Pirmose prakalbose dalyvavo pp. F. Živatkauskas, F. Bradčulis, A. Ramanauskas ir kiti, o antrose—Dr. J. Šliupas, p. Vinikaitis ir V. Daukšys.

Kartu su SLA. 27-uoju seimu atlaikyta ir TMD. 5-sis seimas. Apie šį pastarąjį paduosime žinias sekančiame "Tėvynės" numeryje. Svetys.

9 dieną šio birželio mėnesio New Britain'e, Conn., pasimirė Edvardas Skritulskas, vienatinis sunus SLA. išdininko, p. Jono Skritulsko.

Velionis, jaunas vaikinai, vos 20 su viršum metų džiuvos pagautas turėjo pertraukti mokslą ir gydymą. Nieko negelbėjo nė gera tėvų priežiūra, nė gydymasis,—baisi liga pakirto jaunikaitį ir juoda gedulių skraistė apsiutė visą šeimyną. Laidotuvės įvyko 13 d. birželio, ketverge.

Moterų skyrius.

Gaspadinėms patarimai.

1.—Naikinkite muses.

Prisiartinant vasaros karščiams, beveik visuose laikraščiuose sakoma: "naikinkite muses!"

Musė, kad ir mažas gyvūnėlis—parazitas, yra labai didelis ir piktas žmogaus sveikatos priešas. Sakoma, kad geriau esąs namie vagis nekaip musė; galima paslėpti tai, ką vagis išsineštų, įnėjęs į namus, bet negalima apsisaugoti nuo to, ką musė atneša. Tas mažas gyvūnas sėdasi visur, nešasi ant savo gauruotų kojų milijonus įvairių bakterijų, kurios pasilieka, musei atsitupus, ant maisto, indų, veido, rankų ir t.t. Tokiu būdu ji išnešioja visokias limpančias ligas.

Apsisaugojimui nuo musių paduodama keli labai svarbūs būdai: užlaikymas namie švarumo, įtaisymas vasaros metui tinkelių languose ir duryse ir žudymas musių.

Pirmieji du būdai yra geri apsisaugojimui nuo musių, kad jos neateitų iš oro; pastarasis gi—išnaikinimui jau esančiųjų viduj.

Musė labai greitai ir skaitlingai veisiasi. Vienos vasaros laike iš jos kila 12 naujų gentkarčių. Susekta yra, kad viena musė sudeda 120 kiaušinių; po 10 dienų iš tų kiaušinių išeina 120 jaunų musių, katros vėl po 10 dienų pagimdo 14 tukstančių ir .400, naujų musių. Už 10 dienų iš tos naujos kartos atsiranda 1 milijonas, 728 tukstančiai tų birzgiančių ir įkirių gyvūnų. Dar už 10 dienų tos musės pagimdo net 207 milijonus 360 tukstančių musių. Iš vienos motinos toki milžiniška šeimyna!

Nėra abejonės, kad pasaulis būtų apsiaustas storiausia musių žieve, jai gamta nebutų pasirūpinusi duoti musims trumpą amžių. Jos gyvena tik tai po kelias savaites.

Kam miela yra sveikata—naikinkite muses ir nesileiskite jų į grįčias.

2.—Virintas pienas.

Virintas pienas reikia labai saugiai daboti nuo musių ir dulkių; per išvirinimą piene neblieka gyvos pieninės rugšties (lactic acid) bakterijos, tad kitokios bakterijos, patekusios į pieną, gali sau liuosai, be jokių kliučių, vaisinties. Butina yra daboti, kad virintan pienu nepatektų bakterijos, kad neįpultų mėsės; taip pat reikia, kad indas, kuriame laikoma pienas, būtų visiškai švarus.

3.—Radzinkų ypatybės.

Tur būti nėra kito tokio vaisiaus, kurs taip būtų sveikas ir naudingas, kaip radzinkos; radzinkos, ypatingai užvalgius jų prieš šiaip paprastą valgį, ty prieš pietus, vakarienę, ir tt., labai žymiai pagelbėja viduriams suvirinti maistą, sudrutina ir palaiko kūno energiją. Radzinkų cukrus daktarų patariama vartoti turintiems širdies ligą. Tad sveika yra tokiems žmonėms kasdiena valgyti bent po 2 ar 3 saujas džiovintų radzinkų.

4.—Obuoliai ir bemiegė.

Kartais per ilgą laiką žmogų kankina bemiegė, arba miegant sapnuojasi visokios baisybės, nuo ko, žinoma, miegas esti sunkus, ir kunas negali tinkamai pasilsėti. Tai tankiai įvyksta dėlei netikusio vidurių malimo. Patyrta, jog tokiuose atvejuose žmogui yra labai naudinga, einant gultų, suvalgyti vieną sveiką, gerai sunokusį ir sultingą obuolį. Obuolis, kaip lengvai suvirinimas ir turįs daug fosforo rugšties (phosphoric acid) vaisius, gerai veikia ant visos nervų sistemos, padilgina veikmę kepenų, aplengvina kvėpavimą ir išvalo burną; be to viso užbėga už akių skilvio nevirinimui ir gerklės ligoms. Patartina tai atminti tas svarbias obuolių ypatybes.

5.—Kaip kepti bulbes.

Kad bulbės greitai iškeptų, reikia parinkti bulbės vienodo didžio ir pavirinti jas 15 ar 20 minučių vandenyje, paskui sudėti į pečių, kur jos greitai iškeps ir bus taip pat gardžios, kaip kad ir šiaip paprastu būdu keptos.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

! Dėiko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valst. 3 Ukėso. Kur ir kada galima paduot prašymą. 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros. 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė košam lietuviai yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

P. Mikolainis
Box 62 New York, N. Y.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

J. J. Paukštis
120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Bakšaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Lietuviai! rašykite prieš Sus. Liet. A., dauginkit sąnarių ir knopų skaitlų!

Vienatinė ir seniausia lietuviška AGENTURA.

Siunčiam pinigų ir šifkortes

Parduodam šifkortes ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokinimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsaugoti nuo apgavikų, kurie atvažiuojančių tankiai pinigų išvilioja. Kas iš čia turi pirkęs šifkortę, tas niekuomet kelionėje netur kėblumo jei tik yra sveikas ant akių.

Siunčiam pinigų į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejeentalnus dokumentus pav.: Doviernastis, Kontraktus, Testamentus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką. Padarom Aktus Rejeentalnus delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonų Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o visame busite kuoteisingiause aprūpinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikoniškas vėlavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepares ir marszalkoms pareodus, teipgi visus bažnytinis aprėdalius. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

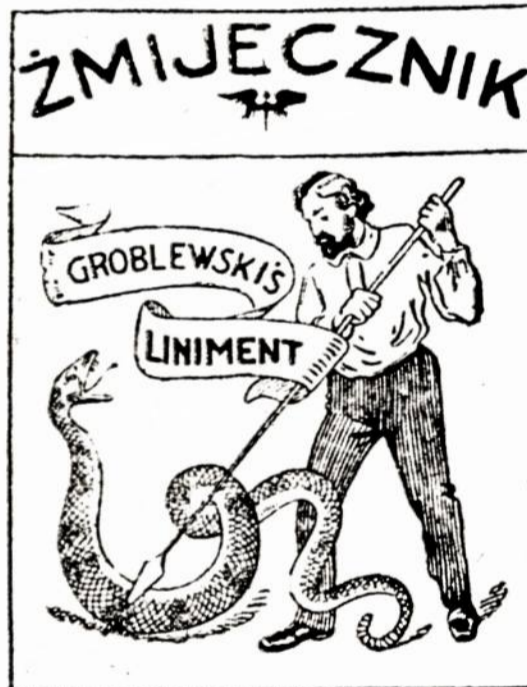
1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriause Gyduolė nuo

Strėnų skaudėjimo
Deginimo krutineje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymo
Neuralgijos
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutineje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė li-gonbučiai, arba paslaptینگoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisišiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mūsų reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliam mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.